

su knjigu za sve generacije, koja će ih podsjetiti na događaje, potaknuti na razmišljanje, podučiti... Pa, iako je autorici, kako piše u Uvodnoj riječi, glavni cilj bio "sačuvati od zaborava i darovati mladima sliku života njihovih predaka", darovala je onima "koje su različiti životni putevi odveli daleko od njihova zavičaja" kao i sumještanima "koji su našli ovdje svoj novi doma", knjiga će zasigurno biti zanimljiva širokoj čitalačkoj publici, a ne samo onoj vezanoj uz župu Koprivnički Ivanec.

Knjiga se sastoji od devet poglavlja. Prvo poglavlje pod nazivom "Pogled u prošlost" kratak je pregled najznačajnijih povijesnih događanja koja su tijekom različitih epoha utjecala na život ljudi na prostorima župe Koprivnički Ivanec. Poglavlje "Rimokatolička župa Koprivnički Ivanec" donosi podatke o nastanku župe, o sakralnim spomenicima, župnicima, svećenicima i časnim sestrama u župi, te katoličnoj vjeri kao temelju duhovnog života žitelja. U poglavlju "Obrazovanje i prosvjećivanje" autorica piše o školama, učiteljicama i učiteljima u župi, o različitim tečajevima te o udrugama posredstvom kojih se u vremenu prve polovice 20. stoljeća, bremenitom ratnim i poratnim teškoćama, nastojalo unapređivati život u seoskim zajednicama župe. U poglavlju "Burno 20. stoljeće" istaknuto je nekoliko povijesnih događaja i procesa, osobito značajnih za župu Koprivnički Ivanec, kao što su: Kunovačka buna, Prvi svjetski rat i briga za siromašnu djecu nakon njega, migracijska kretanja stanovništva. Poglavlja o gospodarstvu, trgovini, domaćinstvu, odijevanju i običajima, donose opširnu etnografsku građu o prirodnom okruženju i materijalnim uvjetima života i privređivanja, o duhovnoj, društvenoj i materijalnoj kulturi naroda za svagdana i blagdana, za oskudice i blagostanja, za rata i u miru. Obilje podataka o konkretnim osobama i događajima pridonosi boljem upoznavanju lokalne povijesti i njezinih aktera. Osim građe prikupljene iz kazivanja starijih župljana, ovdje dolazi do izražaja i autorično osobno iskustvo života na selu i to ovim poglavljima daje osobitu autentičnost i istinitost.

Vrijedan prilog knjizi je i tekst prof. biologije Barice Hadun o biljnom svijetu naših polja, livada i šuma. Fotografске priloge (45 crno-bijelih i 7 fotografija u boji) obradio je i pripremio za tisak Hrvoje Petrić, a knjigu je grafički oblikovao Stjepan Cikač. Knjiga je objavljena u travnju 2011. godine u sunakladništvu autorice i Tiskare "Baltazar".

Nada MATIJAŠKO

70-GODIŠNJICA ŽIVOTA PROF. DR. SC. DRAGUTINA FELETARA

U srpnju 2011. U Donjoj Dubravi je s pet referata geografa, povjesničara i povjesničara književnosti¹ obilježena 70 godina života uglednog hrvatskog geografa prof. dr. Dragutina Feletara. Teško je o ovome svestranom čovjeku i znanstveniku, o čijem bi se životu i radu mogla napisati obimna knjiga, dati kratku informaciju. Stvaralački ambijent koji on je godinama stvarao, isprva u Podravini, a kasnije putem časopisa „Hrvatski zemljopis“ (danas „Meridijani“), imao je značajnu ulogu u odlukama mnogih mladih ljudi pri odluci izbora mjesta studiranja na Marulićevom trgu broj 19. Mnogima je od njih, pa i meni, bio je mentor pri pisanju diplomskih radova. Temu o povijesno-geografskom razvoju Drnja sam upravo na sugestiju profesora Feletara odabrao već u prvim danima studija. Profesor me polako uvodio u stručni rad te sam ubrzo otkrio vrijednosti njegove bogate knjižnice, koju i danas obilno koristim u radu. U trenucima posudbe i vraćanja knjiga, a to je bilo svaki tjedan, imali smo rasprave o pročitanim. Postupno su se razgovori širili

¹ Referate o nekim aspektima života i rada Dragutina Feletara 10. srpnja 2011. izložili su: Lučka Lorber, Zoran Stiperski, Nevio Šetić, Mario Kolar i Hrvoje Petrić.

i na druge teme, što nam je ostao običaj i do današnjih dana. Na taj način sam puno naučio ne samo o struci, nego i o životu. Mogu slobodno kazati kako je Profesor bitno utjecao na moje sazrijevanje pa i formiranje osobnosti te mi postao učiteljem u najboljem smislu te riječi. Strast za djelatnostima kojima se bavio prenio je i na svoju djecu – kćer Petru, koja se usmjerila na nakladništvo, povijest umjetnosti i etnologiju te na sina Petra, koji je kao geograf i društveni djelatnik nastavio temeljnu očevu struku i aktivističku djelatnost. Profesor je utjecao i na brojne druge suradnike, prijatelje, studente, kolege, a često svojim javnim istupima i na širu javnost te na one koji donose odluke. Zbog toga ga mnogi smatraju „živućom institucijom“, čovjekom koji je proživio nekoliko života u ovih 70 godina. Iako se neki s time neće složiti, kao što se i s mnogim njegovim stavovima kroz život nisu slagali, tek će buduće generacije postati svjesne važnosti njegovog znanstvenog, stručnog i javnog djelovanja, koje ću u nastavku teksta nastojati prikazati u najkraćim mogućim crtama.

Prof. dr. Dragutin Feletar se rodio 10. srpnja 1941. u Velikom Otoku (danas općina Legrad, Koprivničko-križevačka županija), u obrtničkoj obitelji podrijetlom iz susjedne Donje Dubrave (u Međimurju). Po završetku gimnazije u Varaždinu, upisao je studij geografije na Geografskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nakon završetka studija geografije radio je kao profesionalni novinar i djelatnik u kulturi u Čakovcu (1965.-1972.) i Koprivnici (1970., 1973.-1983.). U sredinama kojima je djelovao kao novinar i djelatnik u kulturi ostavio je znatni trag: osnivanje Radio Čakovca (1967.), kulturno-prosvjetnog društva Zrinski (1970.), pokretanje periodika „Kajkavski kalendar“ (1970.), „Podravski zbornik“ (1975.), „Muzejski vjesnik“ (1978.), Muzeja prehrane u poduzeću „Podravka“ (1982.) itd.

Već je diplomskim radom o industriji Međimurja (1965.) pokazao sklonost bavljenju industrijskom geografijom koju je razvio kroz istraživački rad na doktorskoj disertaciji „Industrija u ekonomsko-geografskoj strukturi Podravine“ (1982.) obranjenoj na Geografskom odsjeku PMF-a. Disertacija je 1984. objavljena kao knjiga te je njome udario temelje znanstvenom bavljenju industrijskom geografijom u Hrvatskoj razradivši metodologiju istraživanja industrijske geografije na primjeru Podravine. Stoga je i razumljivo što je preuzeo predavanja iz predmeta Industrijska geografija na Geografskom odsjeku PMF-a, a taj je kolegij razvio te predavao do odlaska u mirovinu. Osim toga predavao je i niz drugih predmeta na dodiplomskom (Uvod u geografiju, Uvod u statistiku, Geografija Afrike) i poslijediplomskom studiju (Industrija u prostornom planiranju). Na Geografskom odsjeku je počeo raditi kao znanstveni asistent (1983.) te je napredovao u zvanja: docent (1983.), izvanredni profesor (1988.), redoviti profesor (1993.) i redoviti profesor u trajnom zvanju (1999.). Na svom matičnom Odsjeku bio je predstojnik Zavoda za geografiju i prostorno uređenje (1990.-1995.) i Zavoda za regionalnu geografiju i metodiku (1999.-2002.), te pročelnik Odsjeka (1998.-1999.), a kraće vrijeme je i voditelj poslijediplomskog studija Geografskog odsjeka PMF-a. Bio je mentor pri izradi 4 doktorske disertacije, 5 magistarskih radova te oko 60 diplomskih radova na Geografskom odsjeku PMF-a. Obnašao je i dužnosti prodekana za financije (2002.-2004.) i dekana (2004.-2006.) Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, a s potonje je dužnosti otišao u mirovinu. Kao dekan je dao značajan doprinos izgradnji i razvoju PMF-a (kampus na Horvatovcu itd.).

Razvio je zapaženu suradnju s drugim znanstvenim središtima u tadašnjoj Jugoslaviji (Maribor, Ljubljana, Sarajevo, Beograd, Skopje) te međunarodnu suradnju (Pečuh, Budimpešta, Lodz, Ostrava, Krakov, Göttingen, München...). Sudjelovao je na preko 90 znanstvenih skupovima (od kojih je 50-tak bilo međunarodnog karaktera), bio je voditelj tri znanstvena projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske te dva međunarodna znanstvena projekta. Također je inicirao i organizirao nekoliko domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova. Njegov znanstveno-istraživački rad došao je do izražaja u objavljivanju 15 znanstvenih knjiga i preko

stotinu znanstvenih radova i poglavlja znanstvenih knjiga, od kojih je znatan dio u inozemnim znanstvenim časopisima. Najznačajniji radovi prof. dr. sc. Dragutina Feletara citirani su u inozemnoj i domaćoj znanstvenoj literaturi iz geografije i kulturne te gospodarske povijesti. Doprinos razvoju geografske struke je dao kao tajnik (1984.-1986.) i predsjednik (1986.-1988.) Saveza geografskih društava Hrvatske kao urednik znanstvenog časopisa Geografskog glasnika (1985.-1989.) i multidisciplinarnog znanstvenog časopisa Podravina (od 2002. do danas), te kroz uređivanje brojnih knjiga i zbornika itd.

Za svoj rad je nagrađivan od matične struke (nagrada za znanost Geografskog društva u Zadru – 2006.), dobivao je i nagrade na lokalnom nivou (Virovitica, Koprivnica, Donja Dubrava), regionalnom nivou (nagrada za životno djelo Koprivničko-križevačke županije - 2005.), državnom nivou (Red Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića - 2002., državna nagrada za popularizaciju znanosti - 2003., nagrada HAZU „Josip Juraj Strossmayer“ – 2003.) te na međunarodnom nivou (u Budimpešti je proglašen vitezom univerzalne kulture – 2011.). Kao jedno od javnih priznanja za njegov sveukupni rad valja istaknuti izbor za člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (2006.).

Treba istaknuti i važnu ulogu prof. dr. Dragutina Feletara u popularizaciji geografije i povijesti, prvenstveno kroz nakladništvo (1994. pokrenuo časopis za popularizaciju geografije i povijesti „Hrvatski zemljopis - 2002. preimenovan u „Meridijani“, a kojemu je do danas glavni urednik), stručni rad (brojni članci i više desetaka knjiga), predavanja (više stotina) i rad na udžbenicima (urednik serije udžbenika za osnovnu i srednje škole, autor dvadesetak geografskih udžbenika i priručnika). Osim u geografiji, dao je doprinos gospodarskoj povijesti, kulturnoj povijesti, a bavio se i literarnim radom. Obnašao je i istaknute javne dužnosti (od članstva u saborskom odboru do predsjednika gradskog vijeća u Koprivnici), a bio je obnovitelj Matice hrvatske u Koprivnici (1990.), veliki meštar Družbe Braća hrvatskoga zmaja (2006.-2011.) itd. Kao što se može vidjeti, mnogo je toga profesor Feletar radio (i napravio) za druge, nesebično pomažući i stvarajući. O njemu samome najbolje govore djela koja je stvorio i nadamo se da će ih u godinama koje dolaze biti još puno.

Uz 70. rođendan želim profesoru Feletaru dobro zdravlje i mnogo godina plodonosnog rada s puno ostvarenje u daljnjem životu. Koliko mi je poznato, planova ima napretek i vjerujem kako će ih veći dio ubrzo ostvariti, zapravo sam siguran u to, jer sam se nebrojeno puta uvjerio u njegovu neiscrpnu energiju, optimizam, znanje, ali i vještinu pretvaranja brojnih ideja u djela, od kojih su mnoga trajne vrijednosti.

Hrvoje PETRIĆ

IN MEMORIAM ĐURO ŠAROŠAC, ETNOLOG

Rođen je u Semelju (mađ. Szemely, Županija Baranja) 1. prosinca 1929. godine. Godinama radi na seoskom imanju svojih roditelja. Godine 1951. položio je stručnu maturu i šest godina radi u omladinskom pokretu Pečuškog kotara. Godine 1960. upisuje se na struku etnologija, povijest i slavistika na Sveučilištu Loranda Eötvösa u Budimpešti, gdje stječe diplomu.

Zaposlio se u Mohačkom muzeju. Među Hrvatima i Srbima sustavno je vršio prikupljanja raznih predmeta, tekstila. Izradio je program na koji način bi se moglo spasiti od zaborava narodno blago Hrvata, Srba i Slovenaca u Mađarskoj. Njegove inicijative prihvaća vodstvo Demokratskog saveza Južnih Slavena, kao i da se unutar ove organizacije utemeljuje Etnografska sekcija.